

Årsrapport studiekvalitet 2014

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Undervisningsutvalget	3
2.1 Semesterevalueringer.....	3
2.2 Studieplan.....	3
2.3 Studenter og studiepoengs produksjon	4
3. NOKUTs studiebarometer	4
4. Studier og studenter	5
4.1 Opptak 2014	5
4.2 Klager og sykemeldinger.....	5
4.3 Grunnundervisningen	6
4.4 Masterundervisningen.....	10
4.5 Diplom – kandidatproduksjon	10
4.6 EVU Etter- og videreutdanningsmaster i urbanisme og arkitekturvern.	11
4.7 Forskerskolen.....	12
5. Internasjonalisering	14
6. Læringsmiljø og administrative støttefunksjoner	15
6.1 Biblioteket	15
6.2 IKT	16
6.3 Verkstedene.....	17
6.4 Studieadministrasjonen	17
7. Pristildelinger.....	19

1. Innledning

Studiekvalitetsrapporten er studieadministrasjonens rapport til styret om studiekvaliteten ved AHO i perioden 1.1.2014 til 31.12.2014. Statistikkgrunnlaget for rapporten er hentet fra NOKUT, FS og DBH. Servicen som gis av biblioteket, verkstedene, IKT, forskningsavdelingen og studieadministrasjonen er svært viktig for studentenes studiehverdag, og rapporten inneholder derfor oppsummeringer og forslag på tiltak fra de forskjellige avdelingene.

AHO har enhetlig ledelse og ekstern styreleder. AHO har fire institutter og ni administrative avdelinger. AHO tilbyr et 5 1/2 -årig masterprogram i arkitektur, et 5-årig masterprogram i design og et 2-årig masterprogram i landskapsarkitektur. AHO har også etter- og videreutdanning som tas på deltid over tre år.

AHO har i tillegg tre strategiske utvalg relatert til undervisning og forskning: Forskningsutvalget, Undervisningsutvalget, Opptaks- og godkjenningsutvalget. Alle utvalg har studentrepresentasjon.

2. Undervisningsutvalget

Undervisningsutvalget besluttet å endre gradstittelen Master i industrideign til Master i design, styret vedtok endringen 18.12.2013. Dette ble gjort i henhold til endringer som er gjort i designstudiet, som nå retter seg i stor grad inn mot tjeneste- og interaksjonsdesign. Grunnundervisningen gjennomgår endringer som tar opp i seg de elementene studentene skal ta på masternivå og vil gi studentene et bedre grunnlag for valg de siste to årene av studiet.

Undervisningsutvalget har også i 2014 hatt et fokus på diplomene. Det er tidligere innført et fordypningskurs på 6 sp som forberedelse til diplom, pre-diplom. I tillegg er det gjennomført en portfoliovurdering for å sikre seg at studentene er klare for å starte masteroppgaven. Undervisningsutvalget besluttet i 2014 at portfoliovurdering og pre-diplom skulle kobles opp mot hverandre, i stedet for at portfoliovurdering tas som del av studiokurs. Samtidig flyttes vurderingen til begynnelsen av semesteret for å gi studentene bedre veiledning og forberedelse til masteroppgaven.

2.1 Semesterevalueringer

Det var for lav svarprosent på evalueringene til å kunne foreta en analyse. Semesterevalueringer er i 2015 en prioritert oppgave i studieadministrasjonen. Tiltak som er iverksatt er opplæring og bruk av SurveyXact systemet slik at utformingen av spørreskjemaet forbedres. Det er i tillegg gjort flere tiltak for 2015 som forhåpentligvis vil øke svarprosenten betraktelig.

2.2 Studieplan

Studieplanen gir informasjon om bl.a. opptak, oppbygging og forventet læringsutbytte for studieprogrammene ved AHO. Studieplanen er helårlig og tilgjengelig på AHOs hjemmeside. I tillegg presenteres den muntlig to ganger i året for studenter og ansatte forut for de semestervise påmeldingene.

Systemet AHO benyttet for studieplan på nett frem til 2014 ga ikke lenger brukerstøtte og var i realiteten gått ut. I tillegg var personer som kunne håndtere systemet sluttet ved AHO. Dette gjorde at vi måtte finne et nytt system. På markedet fantes det kun ett system tilgjengelig, Emweb produsert av Norweb AS. Et nytt system på kort varsel ga store utfordringer både for emne-

ansvarlige, instituttledere og studieadministrasjon. I tillegg til den tekniske løsningen ga vitenskapelig kultur i forhold til tidsfrister store utfordringer i forhold til ferdigstilling.

2.3 Studenter og studiepoengs produksjon

I 2009 ble rapporten basert på studiepoengs produksjon brutt ned på avdelingsnivå/studieprogramnivå m.m.: Eksamensproduksjonen blir nå relatert til organisasjonsenheten for studieprogrammet som studenten er aktiv på, istedenfor organisasjonsenheten som emnet er tilknyttet. Det gir bedre samsvar mellom hvor studentene er registrert og hvor eksamenene blir regnet med.

Studiepoengproduksjon per student

	2011	2012	2013	2014
	Studiepoeng pr student totalt	Studiepoeng pr student totalt	Studiepoeng pr student totalt	Studiepoeng pr student totalt
Arkitektur	56,2	49,7	48,4	52,2
Industridesign	50,2	51,4	51,4	47,1
Sum	54,6	50,1	49,1	50,9

3. NOKUTs studiebarometer

NOKUT årlige spørreundersøkelse blant norske studenter om deres opplevelse av kvalitet i studieprogrammene.

Arkitektur – masterstudium (1 lite tilfreds – 5 meget tilfreds)

	Læringsmiljø	Medvirkning	Engasjement	Yrkesrelevans	Undervisning	Eksamen	Læringsutbytte	Helhetsvurdering
AHO	4,1	3,2	4,5	4,3	3,8	4,2	3,8	4,3
NTNU	3,8	3,5	4,4	4,1	3,7	4,4	3,8	4,1

Fig. 1 NOKUTs studiebarometer 2014 basert på tilbakemeldinger fra studenter ved AHO og NTNU

Industridesign – masterstudium (1 lite tilfreds – 5 meget tilfreds)

	Læringsmiljø	Medvirkning	Engasjement	Yrkesrelevans	Undervisning	Eksamen	Læringsutbytte	Helhetsvurdering
AHO	4,1	3,5	4,3	4,4	3,7	4,1	3,8	4,3
NTNU	4,5	4,0	4,4	4,4	3,6	4,4	4,1	4,4

Fig. 2 NOKUTs studiebarometer 2014 basert på tilbakemeldinger fra studenter ved AHO og NTNU

I henhold til NOKUTs studiebarometer var AHOs studenter generelt godt fornøyd med studieåret 2014 samtidig som både AHOs bibliotek og IKT avdeling scoret bra på service-nivå-barometeret. Mens arkitekturstudentene gir AHOs faglige og sosiale studiemiljø dårlig score, er designstudentene mer fornøyd. Antall respondenter fra arkitektur økte i 2014 med 10% fra 2013 og fra IDE med 11%.

Studiebarometeret viser undersøkelsen at det ikke er store forskjeller mellom arkitekturutdanningene i Norge. AHO ligger noe høyere enn gjennomsnittet når det gjelder læringsmiljø og våre arkitekturstudenter er også generelt godt fornøyd med undervisningen, da særlig med den individuelle oppfølgingen de får og faglærernes evne til å gjøre stoffet engasjerende. Både arkitektur – og designstudentene ved AHO mener at studieprogrammet er engasjerende, utfordrende og består av emner som henger godt sammen.

4. Studier og studenter

4.1 Opptak 2014

Opptaksprøvene ved AHO er felles for begge studielinjer. Ved Institutt for design har det gjentatte ganger vært diskusjoner om hvorvidt design studiet skal ha eget opptak. Årsaken til dette ligger i et behov for å sikre mange nok studenter til designstudiet. En stor del av søkermassen søker både på arkitektur og designstudiet, ofte med arkitekturstudiet som første prioritet. Opptaket 2013 viste at få søker kun til designstudiet. Sensureringen foregår anonymt og de siste årene har det etter endt sensur vist seg at det kan være komplisert "å fylle" designstudieplasser med søkere en synes er kvalifiserte nok. Dette var hovedårsaken til at den nedre poenggrensen ved opptaksprøvene ble fjernet ved opptaket i 2013 og som førte til at fem ekstra studenter kom inn. Dette var et engangstilfelle og opptaket 2014 ble gjennomført etter «gammel» modell.

4.2 Klager og sykemeldinger

Klage på karakterfastsetting

I 2014 vedtok Stortinget å innføre «blindsensur». Regelendringen i universitets- og høgskoleloven trådte i kraft 1. august 2014 ifølge res. 20 juni 2014 nr. 817.

§ 5-3 Klage på karakter: «Ved ny sensurering skal sensorene ikke få opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klagen.»

Klager på karakter på kurs fra høsten 2014 ble behandlet i henhold til regelendringen i begynnelsen av 2015. Studenter og ansatte ved AHO ble gjort oppmerksomme på endringen i regelverket via e-post den 1.12.2014. Vedlagt e-posten var oppdatert rutine for klage på karakter, som også er tilgjengelig på AHOs nettsider.

Klager på karakter fra kurs avholdt høsten 2013 og våren 2014, ble gjort etter regelverk og rutine som gjaldt på daværende tidspunkt. Ankeutvalget fikk oversendt studentens klage og besvarelse, begrunnelse for karakterfastsetting fra kursansvarlige, oppgavetekst og pensumliste, karakterstatistikk for kurset og tilgang til kursets område på Moodle hvis det har vært benyttet i undervisningen.

Fra 1. januar 2014 til 31. desember 2014 ble det behandlet 10 klager. (Klager på karakter fra høst 2014 ble ankebehandlet i 2015 og etter ny regel. Vil bli omtalt i rapport for 2015.)

Semester	Høst 2013		Vår 2014	
Ankebehandlet	Vår 2014		Vår 2014/høst 2014	
Resultat	Uendret	Endret	Uendret	Endret
Grunnkurs	4	1 (C til B)	2	1 (E til F)
Masterkurs				
Diplom	1			
EVU			1	

Sykemeldinger

Som forventet er toppene på antall innleverte sykemeldinger ved semesterslutt. Antall sykemeldinger er tilnærmet uendret i sammenligning med tidligere år. Ved vedvarende eller gjentakende sykemeldinger følges dette opp enten via instituttleder eller emnelærer eller via studieadministrasjonen avhengig av sykemeldingens karakter.

4.3 Grunnundervisningen

Registrerte studenter ved AHO 2010-2014

	2011	2012	2013	2014
	Studenter totalt	Studenter totalt	Studenter totalt	Studenter totalt
Master i arkitektur	365	421	424	417
Master i arkitekturvern	9	6		15
Master i design	147	149	150	160
Master i landskapsarkitektur	33	30	39	36
Master i urbanisme	11	11	1	13
	565	618	614	641

Kilde: DBH

Antall søkere til opptak til første år:

	2011	2012	2013	2014
Arkitektur	1 402	1 955	2 111	2 227
Design	555	718	805	852
	1 957	2 673	2 916	3 079

Kilde: DBH

Opptak til første år:

	2011	2012	2013	2014
Master i arkitektur	87	132	121	121
Master i design	41	41	52	20
	128	173	173	141

Kilde: DBH

Strykprosent – grunnnivå og høyere nivå

	2011	2012	2013	2014
Master i arkitektur	2,8	4,1	4,8	2,6
Master i design	1,4	3,4	2,4	4,5
Master i landskapsarkitektur	6,6	4,9	6,2	4,2

Kilde: DBH

Strykprosent – Etter og videreutdanning

	2011	2012	2013	2014
Master i arkitekturvern	1,9	3,4	0,0	2,9
Master i urbanisme	3,7	0,0	0,0	7,7

Kilde: DBH

Karaktertabell

Karaktertrinnene gis følgende betegnelse og generelle beskrivelse: Karakter	Betegnelse	Generell kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Viser stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon som ligger over gjennomsnittet. Viser evne til selvstendighet.
C	God	Gjennomsnittlig prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder.
D	Nokså god	Prestasjon under gjennomsnittet, med en del vesentlige mangler.
E	Tilstrekkelig	Prestasjon som tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller minimumskravene.

Kilde: Forskrifter om masterstudier ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Karakterer fordelt på studieprogram i grunnundervisningen

	Karakter A		Karakter B		Karakter C		Karakter D		Karakter E		Karakter F		Total	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
Master i design	32	11,5	103	36,9	73	26,2	36	12,9	18	6,5	17	6,1	279	100
Master i arkitektur	92	12,7	236	32,5	226	31,1	112	15,4	34	4,7	26	3,6	726	100

Kilde: DBH

Karakterfordeling kurs Master i arkitektur grunnundervisning

Emne	Karakter a		Karakter b		Karakter c		Karakter d		Karakter e		Karakter f		Total	
	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%
GK1 Examen Philosophicum	1,0	2,1	19,0	39,6	17,0	35,4	2,0	4,2	3,0	6,3	6,0	12,5	48	100
GK1 Lese/skrivekurs	1,0	20,0	1,0	20,0	3,0	60,0	-	-	-	-	-	-	5,0	100
GK3 Arkitektur- og designhistorie 2	4,0	6,9	7,0	12,1	25,0	43,1	16	27,6	2,0	3,4	4,0	6,9	58	100
GK3 Bybolig	5,0	8,5	19,0	32,2	28,0	47,5	7,0	11,9	-	-	-	-	59	100
GK5 by og arkitektur	27,0	45,8	30,0	50,8	2,0	3,4	-	-	-	-	-	-	59	100
GK5 By- og byplanhistorie	8,0	13,6	13,0	22,0	17,0	28,8	16	27,1	5,0	8,5	-	-	59	100
Grunnkurs 2 Studio 1, Introduksjon til arkitektur	-	-	26,0	100	-	-	-	-	-	-	-	-	26	100
Grunnkurs 2 Arkitektur- og designhistorie	4,0	7,1	17,0	30,4	26,0	46,4	6,0	10,7	1,0	1,8	2,0	3,6	56	100
Grunnkurs 2 Materialteknologi	7,0	12,3	14,0	24,6	16,0	28,1	9,0	15,8	8,0	14,0	3,0	5,3	57	100
Grunnkurs 4 Arkitekturteoriens historie	3,0	5,1	15,0	25,4	22,0	37,3	16	27,1	2,0	3,4	1,0	1,7	59	100
Grunnkurs 4 Konstruksjonsmekanikk og byggeteknikk 2	6,0	9,2	22,0	33,8	14,0	21,5	14	21,5	6,0	9,2	3,0	4,6	65	100
Grunnkurs 4 Mindre offentlig bygning	8,0	13,3	14,0	23,3	22,0	36,7	14	23,3	2,0	3,3	-	-	60	100
Grunnkurs 5 By- og byplanhistorie	-	-	1,0	20,0	2,0	40,0	1,0	20,0	-	-	1,0	20,0	5,0	100
Grunnkurs 6 By og arkitektur	17,0	29,8	20,0	35,1	14,0	24,6	2,0	3,5	1,0	1,8	3,0	5,3	57	100
Grunnkurs 6 Examen filosofikum	1,0	2,3	17,0	38,6	15,0	34,1	6,0	13,6	3,0	6,8	2,0	4,5	44	100
Sum	92,0	12,7	236	32,5	226	31,1	112	15,4	34	4,7	26	3,6	726	100

Kilde: DBH

Karakterfordeling kurs Master i design grunnundervisning

Emne	Karakter a		Karakter b		Karakter c		Karakter d		Karakter e		Karakter f		Total	
	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%
GK1 Examen Filosofikum	1,0	5,3	5,0	26,3	5,0	26,3	1,0	5,3	1,0	5,3	6,0	31,6	19,0	100
GK1 Lese/skrivekurs	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
GK3 Arkitektur- og designhistorie 2	-	-	9,0	45,0	3,0	15,0	4,0	20,0	2,0	10,0	2,0	10,0	20,0	100
GK3 Interaktive produkter	5,0	19,2	14,0	53,8	3,0	11,5	3,0	11,5	1,0	3,8	-	-	26,0	100
GK3 Mekanikk	6,0	23,1	4,0	15,4	10,0	38,5	3,0	11,5	2,0	7,7	1,0	3,8	26,0	100
GK5 Identitet i produkter, tjenester og interaksjoner	1,0	5,3	7,0	36,8	4,0	21,1	4,0	21,1	3,0	15,8	-	-	19,0	100
Grunnkurs 2 Arkitektur- og designhistorie	-	-	7,0	23,3	12,0	40,0	9,0	30,0	1,0	3,3	1,0	3,3	30,0	100
Grunnkurs 2 Materialteknologi	-	-	5,0	13,5	15,0	40,5	6,0	16,2	7,0	18,9	4,0	10,8	37,0	100
Grunnkurs 4 Innføring i designteori 2	9,0	40,9	8,0	36,4	2,0	9,1	2,0	9,1	-	-	1,0	4,5	22,0	100
Grunnkurs 4 Metoder og teknologi i designprosessen	3,0	14,3	14,0	66,7	4,0	19,0	-	-	-	-	-	-	21,0	100
Grunnkurs 4 Produksjonsteknologi	6,0	28,6	14,0	66,7	-	-	1,0	4,8	-	-	-	-	21,0	100
Grunnkurs 5 Identitet i produkt- og interaksjonsdesign	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Grunnkurs 6 Designprosjekt	-	-	10,0	55,6	6,0	33,3	2,0	11,1	-	-	-	-	18,0	100
Grunnkurs 6 eksamen filosofikum	-	-	4,0	30,8	7,0	53,8	1,0	7,7	-	-	1,0	7,7	13,0	100
Sum	32,0	11,5	103	36,9	73,0	26,2	36,0	12,9	18,0	6,5	17,0	6,1	279,	100
Rekker der verdien er mindre enn 5 vises med *.														

4.4 Masterundervisningen

Kursopptaket følger AHO sine retningslinjer. Fra Høst 2014 ble kursopptaket innført semestervise, istedenfor årlige opptak. Dette for å sikre at informasjon om kurs er kvalitetssikret og at studentene forholder seg til et semester av gangen. Retningslinjene og prosessen rundt kursopptaket vil bli gjennomgått i 2015 i nært samarbeid med studentorganisasjonen SAHO.

Antall studenter tatt opp til AHO fordelt på studieprogram 2010 til 2014

	2011	2012	2013	2014
Master i arkitektur	87	132	121	121
Master i arkitekturvern	12	1		15
Master i design	41	41	52	20
Master i landskapsarkitektur	14	14	21	22
Master i urbanisme	11			14
Master i Development studies				
	165	188	194	222

Kilde: DBH

4.5 Diplom – kandidatproduksjon

UTEKSAMINERTE: Diplom - kandidatproduksjon

	2011	2012	2013	2014
Master i arkitektur	58	72	62	57
Master i arkitekturvern		2	2	1
Master i design	26	33	32	21
Master i landskapsarkitektur	6	13	15	13
Master i urbanisme	3	3	6	1
	93	123	117	93

Kilde: DBH

Det ble under 2014 foretatt en endring i den praktiske gjennomføringen av diplomevalueringen i vårsemesteret. Diplomprosjektet ble presentert digitalt av studenten på gjennomgangen, i stedet for å henge opp plansjer. Modellene får fortsatt stå framme. Dette fungerte greit, var tidsbesparende i det å sette fram prosjektene og publikum fikk fulgt bedre med på tegninger etc. Det forutsetter at sensorene får studentpresentasjonen en stund i forveien, slik at de kan inkludere denne i forberedelsen, noe vi fikk til å gjennomføre på høstens diplom. Tilbakemeldinger fra sensorer går på at de stiller spørsmål tegn ved intervjuet. Er det fortsatt nødvendig, når de nå får tilsendt alt digitalt på forhånd, og studenten selv presenterer prosjektet på gjennomgangen?

Nytt av året var også at studentene skulle levere prosjektet digitalt på Moodle, i stedet for på minnepinne eller CD. Sensorene fikk tilgang, slik at de kunne gå inn og se materialet her. De syntes Moodle var tungvint å bruke, lang tid å åpne og laste ned, og på høsten ble derfor Dropbox valgt for dem å hente materiale fra. Studentene leverte fortsatt på Moodle, og dette ble så overført. Sensorene uttrykker ønske om at studentene begrenser omfanget av det digitale materialet de leverer inn. Det kan bli veldig mye for dem å lese gjennom.

VÅR 2014			
	Arkitektur	Landskapsarkitektur	Industridesign
Oppmeldte	22	12	18
Uteksaminert	19	11	17
Avvik	3 trekk	1 trekk	1 trekk
Sensorteam	1 kvinne (NO) 2 menn (1 DA, 1 NO)	1 kvinne (NO) 1 mann (DA)	1 kvinne (AMR/NO) 2 menn (NO)
HØST 2014			
	Arkitektur	Landskapsarkitektur	Industridesign
Oppmeldte	45	2	6
Uteksaminert	20 (Bestått klage inkludert)	2	4
Avvik	3 utsatt innlevering 2 trekk 2* Ikke Bestått		1 trekk etter trekkfrist (Stryk) 1 utsatt innlevering
Sensorteam	1 kvinne (Chile) 5 menn (2 NO, 1 DA, 2 Sveits)	1 kvinne (NO) 1 mann (DA)	1 kvinne (USA/NO) 1 mann (NO)

*) Begge leverte klage, og den ene fikk medhold

4.6 EVU Etter- og videreutdanningsmaster i urbanisme og arkitekturvern.

Etter- og videreutdanning er en del av AHOs tredje oppgave som er knyttet til samfunnskontrakten. AHO kjører to erfaringsbaserte master kurs; EVU (Etter og Videreutdanning) – master i Urbanisme og – master i Arkitekturvern. Første kull startet i 1994.

Faglige erfaringer og tilbakemeldingene gjennom snart 17 år med EVU er stort sett meget gode, mens de negative er knyttet til organiseringen¹. For å bøte på dette er det ansatt en administrativ medarbeider med arkitekt- og forskningsfaglig bakgrunn, med hovedansvar for alle administrative rutiner innen EVU programmet. Etter- og videreutdanningsmastrene baserer seg på studenter med relevant yrkesfaglig bakgrunn i tillegg til en bachelor eller en master i bunnen. Deltidsstudiene går over to år pluss ett år til skriving av masteroppgaven. Dette medfører stor grad av innholdsrike diskusjoner og ett rimelig høyt kunnskapsnivå, men også ofte en noe uregelmessig studiesituasjon som krever stor grad av administrativ oppfølging.

Evalueringsrapporten 2010, pekte også på en antatt synergi av å samkjøre de to EVU mastrene i arkitekturvern og urbanisme. Dette forslaget ble implementert i opptaket for 2011 med stort utbytte både organisatorisk og faglig og er videreført og videreutviklet for masterkullet 2014 – 2016 hvor fem av de ni modulene er fellesmoduler samt en felles studietur; By- og byplanhistorie, Bevaring og utvikling, en studietur, Vern og utvikling i urban kontekst, Monument og minnekultur og Forvaltning og lovverk.

Som Evalueringsrapporten 2010 også pekte på er antallet registrerte studenter et kritisk punkt i forhold til utgifter til drift og gjennomføring. Opptaket 2013 viste en bedring i opptaks antall for begge studieretningene som i 2014 talte 14 på urbanisme og 13 på arkitekturvern. I tillegg har hver av EVU-ene to til tre studenter som kun deltok ved enkeltmoduler. Til sammen deltok 13 studenter ved alle modulene for EVU- arkitekturvern under 2014 samt 5 som deltok ved enkeltmoduler. Ved EVU – urbanisme deltok 11 ved alle modulene og 6 ved enkeltmoduler. I 2014 ble det registrert fem studenter til opptak ved enkeltmoduler. Det ble uteksaminert fem EVU mastere under 2014 hvorav fire innen urbanisme og en innen arkitekturvern.

¹ Erfarings basert masterprogram ved AHO – Evaluering 2010

EVU masteroppgaver våren 2014	
Bevaring av modernismens arkitektur. Prinsipper og praksis.	Arkitekturvern
Konstruksjonen av ulikhet	Urbanisme
Fra butikk via kjøpesenter til bydel	Urbanisme
Hvorfor bidrar ikke Akershuskommuner mer til å oppfylle knutepunktstrategien?	Urbanisme
Grønland og Tjuvholmen: Forskjeller og likheter i bruk av to offentlige byrom i Oslo	Urbanisme

Fig. Erfaringsbaserte masteroppgaver 2014

4.7 Forskerskolen

Forskningsutvalget har på vegne av styret hovedansvaret for forskerutdanningen og forskerskolen ved AHO. I 2014 har det blitt startet en grundig revisjon av hele Forskerskolen som forventes avsluttet og lagt frem for Forskerutvalget i løpet av våren 2015. Revisjonen er ment å styrke kvalitet og relevans i forskerskolen og for at det i ennå større grad skal bli knyttet bånd tidlig mellom kandidat, institutt, veileder og prosjekt. Tiltak og planer for økt studiekvalitet i forskerutdanningen er ellers i all hovedsak de samme som i 2013.

I 2014 ble følgende hovedtiltak gjort eller videreført for å styrke studiekvaliteten, direkte eller indirekte:

- Forskningsutvalget har direkte programansvar for forskerskolen (i samarbeid med leder av forskerskolen), og godkjenner innhold, pensum og opplegg.
- Forskningsutvalget har fremskyndet oppnevningen av veiledere for nye kandidater. Veilederkapasitet skal avklares allerede ved ansettelsestidspunktet slik at Forskerutvalget oppnevner veileder og at dette er avklart første arbeidsdag for stipendiatene.
- Det har vært et økende fokus på å inngå PhD
- d.-avtalen i starten av studiet og at denne er inngått både mellom kandidat og veileder, men også skolen og kandidaten. Dette for å klargjøre ansvarsforhold allerede i starten av Ph.d.-studiet og slik gjøre alle parter er informert om deres rettigheter og plikter.

Kandidatprogresjon

- Forskerutdanningen har fortsatt utfordringer når det gjelder progresjon. Et etterslep av kandidater vil trolig fullføre i 2015, men gjennomstrømningstiden vil fortsatt være lav. Forskerskolen og forskerutdanningsutvalget vil derfor:
- fortsette med progresjonsrapportering og progresjonsseminarene, og særskilt følge opp kandidater i avslutningsfasen
- fortsette praksisen med tidlig oppnevning av veiledere
- Styrke betydningen til Ph.d.-kollokviumet på høsten i tillegg til progresjonssamtaler for å gi Ph.d.-studentene en arena å presentere sitt prosjekt og progresjon, og få en faglig arena for konstruktiv kritikk og tilbakemeldinger.

Veilederkompetanse

Veiledningen ved AHO skal fortsatt holde høy kvalitet. Viktige tiltak vil derfor være:

- å fortsette praksisen med kun å ta opp (ekstern)finansierte kandidater med prosjekter hvor skolen har god veiledningskompetanse og kapasitet.
- etablere veilederforum som sørger for at AHOs rutiner for veiledning blir fulgt

Avhandlinger: maler og krav

Dagens formkrav og mal for avhandlinger ved AHO møter store utfordringer i møte med nye former for forskning og forskningsarbeid ('research by design' og lignende). Skolen har derfor fått laget et utkast til ny mal, i forskjellige plattformer som er sendt til bestilling. I løpet av 2015 vil denne presenteres Forskningsutvalget for diskusjon og godkjenning.

Avholdte disputaser i 2014:

Arnall, Timo: Making Visible: Mediating the material of emerging technology
Egede-Nissen, Hans-Henrik: Autensitetens relevans: På sporet av et endret fokus for kulturminnevernet
Ese, Anders: Uncovering the Urban Unknown. Mapping methods in popular Settlements in Nairobi.
Estkowski, Tomasz: Towards a Generative Design System Based on Evolutionary Computing
Gabrielsen, Guro Voss: Groruddalen; Oslos vakreste verkebyll? Problemrepresentasjoner og stedsforståelser i Groruddalsatsingen
Hansen, Lise Amy: Communicating Movement: Full-body movement as a design material for digital interaction
Lucas, Pavlina: The Photographic Absolute. An Architectural Beginning.
Mukeku, Joseph S. : Logic of Self-built Environment: Soweto East village, Kibera Slums, Nairobi Kenya

5. Internasjonalisering

Den samlede utvekslingstendensen for 2014 var stort sett som for 2013. Antall tilreisende gjeste- og utvekslingsstudenter har økt noe, mens antall utreisende er stabilt på + - 40.

Antall utelandske studenter på AHO

Studieprogram 	2011	2012	2013	2014
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Master i arkitektur	51,00	59,00	55,00	58,00
Master i industrideSIGN	21,00	24,00	21,00	24,00
Master i landskapsarkitektur	15,00	16,00	17,00	17,00
Sum	87,00	99,00	93,00	99,00

Kilde: dbh

Tilreisende studenter fordelt på de ulike samarbeidsavtalene

Avtale 	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Bilaterale avtaler	3	2	12	9	15	18	24	20
Erasmus+	-	-	-	-	-	-	-	15
Individbaserte avtaler	18	17	16	14	9	12	11	13
Nordplus	17	12	20	16	3	4	1	3
Sokrates/ERASMUS	39	39	45	35	60	74	69	39
Sum	77	70	93	74	87	108	105	90

Kilde: dbh

I 2014 fikk AHO bevilget 284 815 EUR fra Erasmus+ - programmets satsning på Strategic Partnerships for Higher Education. Bevilgningen er gitt til prosjektet Teaching Wicked Problems : Adapting Architectural Education to the New Situation in Europe. Prosjektet løper i perioden 01.09.14 – 31.08.17, og det skal fokuseres på de utfordringene arkitekturutdanningene står overfor i et Europa i endring. I søknaden er hovedproblemstillingen formulert slik: How can adjustments in architectural education better foster good ideas for implementation in “the real world”, and thus empower architectural graduates to define the future of European transformation of built environment?

Initiativet til søknaden ble tatt av daværende rektor ved AHO, Karl Otto Ellefsen, som også er president i European Association for Architectural Education (EAAE) og leder prosjektet. AHO er koordinerende institusjon, og har med seg 7 europeiske universiteter/arkitekturutdanninger samt EAAE og ACE (Architect’s Council of Europe) som partnere.

Samtlige deltakende institusjoner skal gjennom diskusjoner og workshops kartlegge utfordringer og prøve ut løsninger knyttet til følgende tre temaområder/underprosjekter: Architectural design and professional knowledge; Sustainability; Heritage.

6. Læringsmiljø og administrative støttefunksjoner

6.1 Biblioteket

Biblioteket skal bidra til studiekvalitet ved å tilby studentene tilgang til litteratur og annen faglig informasjon, i trykt form og digitalt. Biblioteket skal bidra til studentenes informasjonskompetanse gjennom undervisning i informasjonssøking, kildekritikk og referansehåndtering. Biblioteket skal være et sted hvor studentene kan finne gode arbeidsplasser både for konsentrasjon og samarbeid. I 2014 har vi bl.a. jobbet med:

- Den nye søkeportalen Oria ble lansert høsten 2014. I Oria kan man søke i bøker («bibliotekatalogen»), digitale tidsskriftartikler («pakker») og andre digitale ressurser i ett søk. Vi har mottatt både gode tilbakemeldinger og noen frustrasjoner, p.g.a. «støy» og fordi flere av de viktigste databasene for AHO-studenter (f.eks. Arkdok og Byggforskbasen) ikke kan inkluderes i Oria. Vi har utfordringer med å presentere og synliggjøre disse på en god måte, og disse utfordringene er i fokus når vi i løpet av 2015 skal implementere både det nye biblioteksystemet Alma og ny AHO-web. Tydeligere presentasjon av fagressursene og samlingsprofil er et aktuelt tiltak for bibliotekets nye websider.
- Pensum /kurslitteratur: AHO besluttet i 2014 å innføre nytt system for studieplanen. Biblioteket ønsket å komme tidlig inn i prosessen for å sikre god informasjons- og arbeidsflyt med kursansvarlige. Så langt har ikke dette lyktes, og bibliotekets bidrag til å sikre god tilgang til kurslitteratur og kvalitetssikre leselistene, skjer på «gamlemåten» gjennom direkte kontakt med den enkelte kursansvarlige, som vi av og til ikke får i tale før et stykke uti semesteret. Biblioteket presenterer kurs listene på egen webside, med lenke direkte til tittelen i Oria. Det nye biblioteksystemet Alma har funksjoner for å håndtere og presentere pensumlister. Verken AHOs studieplansystem eller Alma kan imidlertid løse problemet med at mange av de kursansvarlige ikke avklarer pensum/kurslitteratur før semesteret er i gang.
- Studentenes arbeidsforhold i biblioteket: Det har kommet mange innspill fra studenter om flere stille leseplasser og flere og varierte sittegrupper. Den stille lesesalen er kun 6 plasser, og siden sommeren 2014 har dette rommet vært sjenert av støy fra ventilasjonsanlegget. Drift og Statsbygg er på saken, men det trekker ut med løsning. Per i dag har brukerne bare 7'ern og divaner som sitteplasser. For å skape varierte sitteplasser fremmet vi i 2013 og 2014 investeringsforslag om bekvemme stoler i enkelte av vindusnisjene uten at det ble funnet rom for dette. Forslaget ble fremmet på nytt for 2015.
- Åpningstider: Vi har i tidligere læringsmiljøundersøkelsene fått innspill om utvidet åpningstid. Dette er et ressurs spørsmål som kan være gjenstand for en brukerundersøkelse før vi iverksetter vesentlige endringer. Vi vurderer likevel å utvide åpningstidene på fredager som vi p.t. ikke har kveldsåpent.
- Biblioteket hadde ambisjoner om å iverksette et e-bokprosjekt i 2014, men det ble av ressurs hensyn (personalressurser) ikke initiert. Målet er å begynne i 2015.
- Hyllekartsystemet ble oppgradert i 2014, slik at de fleste feilene nå er luket ut. Det er imidlertid et svært krevende system å drifte dersom det gjøres vesentlige hyllerevisjoner.

Biblioteket beklager at det ikke har vært gjennomført læringsmiljøundersøkelse i 2014, da disse alltid har gitt nyttige innspill. NOKUT's studiebarometer viser høyt skår for AHOs bibliotektenester, men har ingen differensierte data. Kursevalueringene gir indikasjoner på hvordan pensum og kurslitteratur fungerer og bekrefter vår antagelse om forbedringspotensial på dette feltet.

6.2 IKT

I 2014 har IKT avdelingen fokusert på å opprettholde eksisterende tjenestenivå.

Ressurssituasjon og kapasiteten ved IT avdelingen har vært tilnærmet konstant de siste 6 årene (4 personer). Dette til tross for at ansvaret, antallet tjenester, tjenestenivå, antallet ansatte og studenter har økt jevnt.

Selv om det løpende har vært gjennomført driftsoptimaliseringer har avdelingen måttet kompensere for manglende ressurser ved å leie inn studentassistenter, konsulenter samt andre eksterne ressurser spesielt i forbindelse med semesterstart og semesterslutt. I tillegg har det i de siste 3 års budsjetter, ikke vært rom for å benytte studentassistenter på datasalene, noe som har ført til ytterligere press på IKT avdelingens ressurser.

Tilbakemelding fra brukere, gir klare signaler om at IKT avdelingen ikke makter å opprettholde avtalt tjenestenivå pga manglende ressurser, spesielt ved semesterstart og avslutning. Manglende ressurser har gjort at avdelingen har måttet prioritere support oppgaver som medfører at det er liten tid igjen til å utvikle nye tjenester tilpasset nye behov.

AHO's forretningsmodell og digitale strategi frem mot 2020 vil kreve økt fokus på utvikling av nye tjenester som både understøtter den enkeltes produktivitet samt institusjonens ROI. Dette medfører igjen en økt digitalisering av virksomheten. IKT avdelingens rolle vil være i kontinuerlig endring som en følge av dette.

- Vi ser allerede at følgende trender / behov krever økte ressurser fra IKT avdelingen:
- Økt aktivitet ved AHO når det gjelder omfanget av utstillings og konferanseaktiviteter
- Utvikling / innføring av nye systemer / tjenester
- Økning av multimedia bruk som for eksempel «streaming» og opptak av forelesninger. Erfaring viser at det forventes bistand utover normal arbeidstid.
- Økning i utlån / klargjøring av utstyr
- Bemanning av servicedesk i fellesområde i 1.etg (vil låse ressurser)
- Økt prosjektering-, drift- og support behov ved innføring av digital laboratorium
- Tilpassing, drift og videreutvikling av den digitale læringsplattformen (MOODLE)
- Klientsupport for studenter og ansatte (BYOD)
- Utvikling, drift og support av LARK studiene ved UiT

Disse endringene vil føre til et økt supportbehov samtidig som tjenesteutvikling har blitt en viktig og kritisk aktivitet.

Forslag til tiltak:

IKT avdelingen ønsker i 2015 å videreutvikle IKT avdelingen slik at tjenester med tilhørende tjenestenivå best mulig tilpasses virksomheten. Dette innebærer blant annet å utarbeide og presentere en digital strategi og en tjenesteportefølje som skal understøtte AHO's overordnede virksomhetsmål. Det vil bli gjennomført en ROS analyse med utgangspunkt i dagens situasjon for å finne ut hvor vi i dag er sårbare. På bakgrunn av dette vil det bli gjort en vurdering av behov for roller, ressurser, kompetanse, investeringsbehov samt organisering.

Disse oppgavene er planlagt organisert gjennom et prosjekt, ledet av IKT-sjefen. Prosjektet innebærer at det også at nødvendig kompetansehevingen gjennomføres andre halvår 2015, basert på de anbefalinger som kommer ut av prosjektet. For å kunne gjennomføre dette prosjektet er IKT avdelingen i 2015 styrket med en 100 % ressurs.

AHO har et realistisk mål om å være blant de beste UH-institusjonene i Norge mht. tilbud av relevante IKT-tjenester og drift av disse. Gjennom riktig valg av teknologi skal IKT-avdelingen sikre at virksomhetens mål og prioriteringer blir optimalt understøttet. I løpet av vårsemesteret vil nettverksinfrastrukturen bli kraftig oppgradert. Alle grupperom vil bli oppgradert med 85" 4K monitorer som vil erstatte eksisterende prosjektorer. Tjenesten "opptak av forelesninger" er satt i produksjon fra 2015. En virtuell "studentassistent" tjeneste vil bli pilotert i løpet av vårsemesteret.

NOKUTs studiebarometer viser for øvrig at studentene er godt fornøyd med IKT-tjenestene ved AHO, og at arkitektstudentene er mest fornøyd. Studiebarometeret viser også at studenter ved AHO er mer fornøyd med IKT-tjenestene enn studenter av samme fag ved andre institusjoner.

6.3 Verkstedene

UTFORDRINGER	TILTAK
Økt inntak/økt antall studenter har medført utfordringer med plass, kapasitet og veiledningsbehov	- Det er i 2014 gjennomført flere runder med kvelds åpne verksteder, spesielt ved innleverings/travle perioder og når verkstedene gjennomfører introduksjons-/sikkerhetskurs for nye studenter. Dette har vært gjennomført med innleie av tidsbegrensede tilsetninger, timebetalt. Dette har fungert greit, men det er en utfordring i seg selv å skaffe kvalifisert ekstrahjelp. - I budsjettforhandlinger for 2015 søkt om økt bemanning. (ikke innvilget)
Maskinparken er hovedsakelig ca 15 år	Verkstedene har gjennomført en kvalitetsvurdering på maskiner og utstyr og satt opp liste for forventet utskiftingsbehov.
Kapasiteten til laserkutting er til tider sprengt. Lang kø av studenter ved innleveringsperioder	I 2014 har vi fått midler til investering i ny kuttemaskin (cnc-knivkutter) -denne blir installert V-2105 og vil avhjelpe
Manglende betaling for materialer som studentene tar i verkstedene	- I samarbeid med IKT tatt i bruk nytt betalingssystem med kortautomat. - Engasjert SAHO til å gjennomføre en kampanje for å synliggjøre nødvendigheten av betaling av materialer.
Stort antall engelskspråklige studenter	- Satt i gang en prosess for at korrespondansen med studenter også gjøres på engelsk - Prosess for å lage info-, sikkerhetsplakater etc. på engelsk.

6.4 Studieadministrasjonen

Studieadministrasjonen har også i 2014 hatt utfordringer med bemanningssituasjonen, spesielt sommer og høst. Studieadministrasjonen og Forskningsadministrasjonen ble tildelt en rådgiver på deling med andel 30 / 70 %. For studieadministrasjonens del er rådgiveren superbruker på FS, med ansvar for kursopptak, utvikling og vedlikehold av FS. Avdelingen var uten internasjonal koordinator i høstsemesteret mens ansettelsesprosess foregikk, fram til ansettelse januar 2015.

I nært samarbeid med rektor og undervisningsutvalget har det vært en gjennomgang av diplomprosedyrene. Dagens prosedyrer med innlevering, intervju, gjennomganger og diplomforelesninger båndlegger mye av AHOs ressurser i seks uker, og det ble gjennomført enkelte

forenklinger og forskyvninger for å minske belastningen på AHO som helhet. Nytt system for spørreundersøkelser og skifte av medarbeider har ført til så mange feil at studentene valgte ikke å svare på undersøkelsen. Undersøkelsene har derfor ikke vært gjenstand for behandling. Plan for tiltak på semesterevalueringer er igangsatt.

7. Pristildelinger

7.1 AHO WORKS AWARDS vår 2014

Jury arkitektur: Knut Longva og Johanne Borthne. Jury design: Kristin Sander og Johan Schreiner.²

PRISER DESIGN

Pris for tjenestedsdesign (Making Waves)

Hilde D Johannessen – "Designing Change"

Pris for interaksjonsdesign (BEKK)

Amra Osmanovik – "Designing Compelxity"

Pris for form og uttrykk (Bonytt)

Alexandre Chapelle – "Nå Creative writing utensils"

Pris for kompleksitet og helhetstenkning (Eggs design)

Cathrine Einarsson – "Designing for Acute Psychiatry"

Pris for innovasjon (Norsk design og arkitektursenter)

Valeria Gaitan – "SimPlay The future of medical simulation"

Pris for sosial innovasjon (Halogen)

Anna Sara Svennevik – "En enklere hverdag"

PRISER ARKITEKTUR

Fremragende bruk av mur eller betong (Byggutengrenser)

[Maria Høigaard Molden & Magnus Hermstad - Tøyen kulturskole](#)

Fremragende bruk av tre i arkitektur (Trefokus)

Scarcity and Creativity in Latitude 34S – hele studioet

Fremragende arkitektonisk skriving (PAX)

Nicolo Ornaghi – "Four square towers"

Profesjonalitetsprisen (Arkitektbedriftene i Norge)

Henrik Poulssen – "MSGV (Madison Square Garden Five)"

Fremragende bruk av datagrafikk (Graphisoft)

Niklas Lenander – "The endless path" & "House on Telthusbakken"

Conceptual and multidisciplinary approach (AsplanViak)

Magnus Sandberg Johansen & Lars Egge Johnsen – "Freeze"

Pris for samferdselsarkitektur (Statens vegvesen)

Hyper (urban) Landscape: Ca Mau: Thin City / Interweaving Edge

Fremragende byutvikling og planlegging (Plan og bygningstetaten)

Hyper (urban) Landscape: Ca Mau Archipelago: Wet Land / Safe Ground

Nominasjon til European Norges studentpris (European)

Samin Salehi Moorkani – "Darakeh River Park"

RIBA President Bronze Medals, bachelorprosjekt

Cathrine Finnema

Nominasjon til RIBA President Silver Medals, diplomprosjekt

Merce Gras, Young Choi, Juliane Eide, David Kennedy, Pedro Tavares, Niklas Lenander – "LIXOL The endless path"

² Sponsor i parentes

7.2 AHO WORKS AWARDS høst 2014

På arkitektsiden bestod juryen av Ellen Hellsten Ghilardi, Hellsten Arkitekter og Ole Gustavsen. Fra design Johan Schreiner, Sanjin Filipovic og Berit Lindquister.

PRISER DESIGN

Pris for tjenestedesign (Making Waves)

[Line Bogen, Simon Tveit, Rickard Jensen & Elizabeth LeBlanc - On the Same Page \(Sykehjemsetaten\)](#)

Pris for interaksjonsdesign (BEKK)

Heidi Hoen & Ellen Rykkelid - Brain Pottery

Pris for form og uttrykk (Bonytt)

Eskild S. Sundt-Hansen - Laika

Pris for kompleksitet og helhetstenkning (Eggs design)

[Line Bogen, Simon Tveit, Rickard Jensen & Elizabeth LeBlanc - On the Same Page \(Sykehjemsetaten\)](#)

Pris for beste designdiplom (Halogen)

Natalia Tunheim - Designing for Health Care at Sea

Orklaprisen

Stine Sofie Fevang

PRISER ARKITEKTUR

Fremragende bruk av mur eller betong (Byggutengrenser)

Håkon Walderhaug - Learning from Sverre Fehn - Spine

Fremragende bruk av tre i arkitektur (Trefokus)

Eskil Frøyen Nybø

& Even Småkasin - An adaptable Urban Timber building

Profesjonalitetsprisen (Arkitektbedriftene i Norge)

[Ole Knagenhjelm Lysne & Iselin Jenny Bogen - Architecture on Design;](#)

[«En Nutids-Skabning».](#)

[Striden om stortingsbygningen 1835-1860](#)

Fremragende bruk av datagrafikk (Graphisoft)

Sigurd Gjesti Berge - Associative City Maker 1.0

Pris for flerfaglig, innovativt arbeid (AsplanViak)

Kelsy Alexander - Polis: re-store

Fremragende bruk av stål (Norsk stålforbund)

Einar Elton, Anders Haagaas Grinde & Magnus Kvalheim - Wolfhorse

Pris for samferdselsarkitektur (Statens vegvesen)

[Emil Nyutstumo Horn - Tøyenløkka](#)

Fremragende byutvikling og planlegging (Plan og bygningsetaten)

Jack Hughes - Urban Design, Arctic City, Tasiilaq

Statsbyggprisen

Kristian Grøstad og Adrian R Nordgård S/C/A/L/E

Honorable mention

Bygningfortetning i dybden - hele kurset

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
Maridalsveien 29
Postboks 6768 St. Olavs plass
NO- 0130 Oslo
Sentralbord: +47 22 99 70 00
www.aho.no